

סוג הבחינה: בגרות
מועד הבחינה: חורף תשפ"ה, 2025
מספר השאלון: 011271
קובץ: תשובות סופיות

עברית: לשון

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעהיים.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.
פרק א – שם המספר ואותיות השימוש – 20 נקודות
פרק ב – תחביר / פרק ג – מערכת הצורות – יש לבחור באחד הפרקים – 80 נקודות
סך הכול – 100 נקודות
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: דף עזר (עמוד 4).
- ד. הוראה מיוחדת: יש להקפיד על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.
שימו לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה. אין להוסיף דפים למחברת הבחינה.
השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

תשובות סופיות

פרק א: חובה – שם המספר ואותיות השימוש (20 נקודות)

שאלה 1

- ב־ארבעה במאי
- בְּשָׁתֵי דקות וחצי
- בשנת אלפיים ואחת עשרה
- שבעים וחמש שניות
- בפסקה מספר שש
- ארבעים ושבעה אחוז
- חמישה יתרונות
- וְשָׁלוֹשׁ רמות
- עֶשְׂרֵי המיומנויות
- פי שניים

פרק ב: תחביר (80 נקודות)

שאלה 2

א. (1)

- I. משפט מורכב: [אף על פי שהקשבה היא רכיב תקשורת חשוב], פסוקית (תיאור) ויתור נראה [שדווקא לה מוקדשת תשומת לב מועטה]. פסוקית נושא
- II. משפט פשוט.
- III. משפט איחוי (מאוחד / מחובר): [הקשבה כמו זו שבטיפול פסיכולוגי היא הקשבה מיטיבה], איבר א [אך מטבע הדברים היא אינה שכיחה בשגרה]. איבר ב
- (2) לה – מושא; למוריו – לוואי; שכיחה – נשוא.

- ב. בעת התנגחות של אנשים זה בזה כל ניסיון להידברות נידון לכישלון.
- (אפשר גם: "בשעת התנגחות של אנשים זה בזה..." / "בזמן התנגחות של אנשים זה בזה...")

שאלה 3

א. I. פסוקית מושא.

II. פסוקית לוואי.

III. פסוקית (תיאור) סיבה.

ב. II (1)

(2) [כשחוקרים בחנו את החשיבות [שאנשים מייחסים לדיבור לעומת הקשבה]] – פסוקית (תיאור) זמן;
[שאנשים מייחסים לדיבור לעומת הקשבה] – פסוקית לוואי (בתוך פסוקית הזמן); [כי חשיבותו של הדיבור
רבה יותר] – פסוקית נושא.

ג. (1) אדם [שמרוכו בעצמו] לא יוכל להפנות את תשומת ליבו ולהקשיב לזולתו. – פסוקית לוואי.

(2) מי שמרוכו בעצמו לא יוכל להפנות את תשומת ליבו ולהקשיב לזולתו.

(אפשר גם ברבים: "מי שמרוכזים בעצמם לא יוכלו להפנות את תשומת ליבם ולהקשיב לזולתם.")

(3) אם אדם מרוכו בעצמו, הוא לא יוכל להפנות את תשומת ליבו ולהקשיב לזולתו.

שאלה 4

א. (1) משפט II.

(2) I. כיום, בעידן הדיגיטלי, אנשים בטוחים שהם הצליחו לאמץ לעצמם מיומנות של מולטיטסקינג.

III. במקרים מסוימים, כמו בעת חקירה או בראיון עבודה, המקשיב מנסה להשיג דבר מה מן הדובר.

(3) תיאור (זמן).

(4) התוצאות החיוביות של ההקשבה הן בתחומים שונים: זוגיות, גידול ילדים, עבודה, תפקידי מכירות
וניחול ורפואה.

(אפשר גם: "...הן במגוון תחומים: בזוגיות, בגידול ילדים, ...")

ב. ברוב המקרים – תיאור (זמן) (ברוב – לוואי, המקרים – גרעין התיאור)

ההקשבה לזולת – נושא (לזולת – לוואי)

משרתת – נושא

מטרה מיטיבה – מושא (מיטיבה – לוואי)

שאלה 5

- א. (1) I. הקשבה אינה מיומנות פשוטה אלא מיומנות מורכבת הדורשת מאמץ.
II. הרווח בהקשבה אינו רק רווח אישי אלא גם עסקי.
(2) בהתאם לסימון: ב-I – נשוא (שמני), ב-II – לוואי (של "רווח"). אם רואים ב-II את "רווח אישי אלא גם (רווח) עסקי" כחלק הכולל, התפקיד המשותף הוא נשוא. (ראו הסבר).
(3) I. ניגוד.
II. הוספה (ריבוי).
(4) הרווח בהקשבה הוא רווח אישי ו(גם) עסקי.
(5) הקשבה היא מתנה שאדם יכול להעניק לרעהו.
- ב. I. אנשי מכירות יוכלו למכור יותר כאשר הם יקשיבו ללקוחותיהם.
II. אין תחום עיסוק שהקשבה אינה משפרת בו את הביצועים.
III. בעקבות קריאת המאמרים נעשינו למקשיבים טובים יותר.

שאלה 6

- א. (1) משפט I: על פי הפסיכולוג קארל רוג'רס, הקשבה היא המפתח לבניית חוויה של ביטחון למטופל. תרומת ההסגר: מציין את מקור הדברים (מביא דברים בשם אומרם; הסתמכות על דברי מומחה מחזקת את הטענה).
משפט II: יש כמובן סיבות טובות לעניין הרב של אנשים בדיבור לעומת הקשבה. תרומת ההסגר: מבטא את עמדת הכותב – החלטיות / ודאות / הסכמה כללית (הדבר מובן מאליו).
(2) הפסיכולוג קארל רוג'רס טוען כי הקשבה היא המפתח לבניית חוויה של ביטחון למטופל. (אפשר גם: אומר / סבור / קובע / מציין כי / ...)
- ב. קארל רוג'רס, אחד מן הפסיכולוגים הבולטים במאה ה-20, הדגיש את חשיבות ההקשבה הפעילה כאמצעי לשיפור הקשר הבין-אישי וההעצמה האישית. לדבריו, הקשבה אמיתית מאפשרת לאנשים להביע את רגשותיהם בכנות ובלי חשש משיפוטיות. לפניכם אחד מציטוטיו המפורסמים בנושא זה: "כשמישהו שומע אותך בלי לשפוט אותך, בלי לנסות לקבל עליו אחריות למעשיך ובלי לנסות לשנות אותך, זו הרגשה פשוט נהדרת".

פרק ג: מערכת הצורות (80 נקודות)

שאלה 7

הפועל	השורש	הבניין
הוכנו	ב-ו-ן (ב-ו-ן)	הופעל
האזרו	א-ז-ר	נפעל
לודא	ו-ד-א	פיעל
נוקחים	נ-כ-ח	קל / פעל
תזדהו	ז-ה-י	התפעל
מטים	נ-ט-י	הפעיל
הקצו	ק-צ-י	הפעיל

ב. ציווי.

ג. (1) נתונים, מתנה, לתת

(2) נ-ת-ן

שאלה 8

א. (1) מחוששים – ח-ו-ש; חוששים – ח-ש-ש; חיששה – ח-ו-ש; נחוש – נ-ח-ש; להחיש – ח-ו-ש

(2) שם פעולה: חיששה, הבניין: קל / פעל

שם פעולה: נחוש, הבניין: פיעל

ב. • התלמיד נחוש בדעתו להצליח במבחן – הנו"ן שורשית (נ-ח-ש).

• אם לא יקשיבו לדברינו, נחוש אכזבה – הנו"ן מוספית: סימן לגוף ראשון רבים (מדברים) בזמן עתיד (ח-ו-ש).

ג. • מחמאה – להחמיא (ח-מ-א)

• מחאת המונים – למחות (מ-ח-י)

• מחיאת כף – למחוא (מ-ח-א)

שאלה 9

- א. (1) הקשבה - הקטלה; הַבֵּט - הַקָּטֵל; הסחות - הקטלה (ברבים).
 (2) בניין הפעיל.
 (3) לא. נימוק: התנגחות במשקל התקטלות (שם הפעולה של בניין התפעל), ואילו הידברות במשקל הקטלות (שם הפעולה של בניין נפעל).
 (4) קטלון - ניסיון (או: כישלון); תקטלת - תקשורת.
 ב. לבטא - ביטוי; להכיר - ניכור; להשתנות - שינוי.
 ג. • הילד מְשִׁיב בהומור על השאלה.
 • המרתִי את הפועל הפעיל בפועל סביל.

שאלה 10

- א. (1) שם תואר.
 (2) אָהוּדִים - אוֹהֲדִים; מוֹכְלִים - מְכִילִים.

ב.

צורת הבינוני	חלק הדיבור	הבניין
מִיטִיבָה	שם תואר	הפעיל
דוֹבֵר	שם עצם	קל / פעל
מֵאַפָּשֵׁר	פועל	פיעל
רְאוּי	שם תואר	קל / פעל
מְקַטְעִים	שם תואר	פועל

- ג. (1) מוֹרִים, מְזַכְרָה
 (2) המילה: מְנַהֵל; דרך התצורה שלה: בסיס וצורן סופי.

שאלה 11

א. (1) א-ז-כ-ר

(2) פיעל

ב. (1) מזון

(2) קטול

ג. (1) שָׁעוֹן

(2) בסיס וצורן סופי (שָׁעָה + יוֹן).

ד. (יש לבחור שלוש מן הארבע.)

- מְקַלְפֹּן – דרך התצורה: בסיס וצורן סופי. ההסבר: הבסיס "מְקַלֵּף" (משקל מְקַטֵּל, המציין מכשירים) + הצורן יוֹן המציין הקטנה – מקלף קטן.
(או: הלחם בסיסים – "מְקַלֵּף" + "מְלַפְפֹּן": מקלף למלפפונים.)
- פְּרָסָה – דרך התצורה: שורש ומשקל. ההסבר: השורש כ-ר-ס (כמו במילה "כרס") במשקל קְטָלָה, המציין מחלות – "מחלת כרס", כאב בטן מאכילה מרובה.
- מְנַפְּחָה – דרך התצורה: שורש ומשקל. ההסבר: השורש נ-פ-ח (כמו בפועל "לנפח") במשקל מְקַטֵּלָה, המציין מכשירים – מכשיר לניפוח (משאבה).
- מְשָׁרוּקָאִי – דרך התצורה: בסיס וצורן סופי. ההסבר: הבסיס "מְשָׁרוּקִית" + הצורן יֵאִי המציין בעל מקצוע – מי שתפקידו לשרוק במשרוקית (שופט).

כל הבגרויות בלשון עם פתרונות מלאים: www.guyai.co.il/bagrut/lashon